

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tat-3 ta' April, 2003

Citazzjoni Numru. 779/2002

Josette Zammit

VS

Paul Zammit

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici a fol. 1 fejn gie premiss:-

Illi l-attrici zzewget lill-konvenut fl-10 t'April 1995 (Dok.B), minn liema zwieg il-konjugi Zammit kellhom tlett ulied, li huma Alfred ta' 13-il sena (Dok.C), Melanie ta' 12-il sena (Dok.D) u Wayne ta' 9 snin (Dok.E);

Illi l-hajja konjugali bejn il-kontendenti saret impossibbli minhabba li l-konvenut irrenda ruhu hati ta' adulterju,

eccessi, mohorija, theddid, u ingurji gravi versu l-attrici, u anke abbandun tad-dar matrimonjali;

Illi l-hajja konjugali bejn il-partijiet flimkien saret impossibbli htija esklusiva tal-konvenut, u b'hekk iz-zwieg ta' bejn il-kontendenti tkisser irremedjabilment;

Illi l-attrici giet awtorizzata tipprocedi ghas-separazzjoni kontenzjuza permezz ta' Digriet tas-Sekond' Awla numru 1090/2000 tat-28 ta' Lulju 2000, hawn anness bhala dokument 'F', permezz ta' liema Digriet l-attrici giet appuntata kuratrici *ad litem* ta' l-imsemmija ulied minuri.

Illi l-istess attrici talbet lill-konvenut jghid ghaliex ghar-ragunijiet premessi din l-Onorabbli Qorti m'ghandhiex:

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni legali bejn il-kontendenti b'tort uniku tal-konvenut, u ghall-finijiet ta' l-Artikolu 48(C) tal-Kodici Civili tistabbilixxi d-data minn meta l-istess konvenut ghandu jkun ikkunsidrat li kien hati tal-firda;
2. Tawtorizza lill-attrici li tghix separata minn zewgha *a mensa et thoro*;
3. Tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-kontendenti skond Artikolu 55 tal-Kodici Civili;
4. Tillikwida u taqsam il-beni kollha li jikkostitwixxu l-komunjoni ta' l-akkwisti f'zewg porzjonijiet, wiehed li jigi assenjat lill-attrici u wiehed li jigi assenjat lill-konvenut, u dan skond kif din l-Onorabbli Qorti jidhrilha xierqa fid-dawl ta' l-Artikolu 48 subinciz (1) (c) u ta' Artikolu 53 tal-Kodici Civili;
5. Tawtorizza lill-attrici tirriprendi l-pussess tal-beni parafernali taghha;
6. Tqiegħed lill-minuri Alfred, Melanie u Wayne fil-kura u kustodja ta' l-attrici;

7. Tordna lill-konvenut ihallas lill-attrici dik ir-rata ta' manteniment li jidhrilha xierqa kemm ghaliha kif ukoll ghal uliedhom minuri imsemmija, a tenur ta' Artikolu 54 tal-Kodici Civili, liema manteniment ghandu jinqata' direttament mill-paga u sussegwentement mill-penzjoni tal-konvenut.

8. Tiddikjara li l-konvenut iddekada mid-drittijiet tieghu elenkati f'Artikolu 48 subinciz (1) tal-Kodici Civili, u jekk ikun il-kaz bl-applikazzjoni ta' Artikolu 51 ta' l-istess Kodici Civili;

9. Tawtorizza lil-attrici w uliedha biex *ai termini* ta' Artikolu 55A tal-Kodici Civili jirrisjedu fid-dar matrimonjali li ggib l-indirizz "Violetta" 43, Triq l-Iskola, Marsa.

Bl-ispejjez ta' din il-procedura; inkluzi dawk tas-Sekond' Awla, kontra l-konvenut, li minn issa huwa ingunt ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol 3 tal-process;

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti esebiti a fol 3 sa 15 tal-process;

Rat li l-konvenut ghalkemm debitament notifikat bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza (tergo fol 18 u tergo fol 19 tal-process) baqa' ma prezenta l-ebda nota ta' eccezzjonijiet u ghalhekk baqa' kontumaci.

Rat il-verbal tat-3 ta' Dicembru 2002 fejn inghata digriet tal-affidavit attrici b'terminu ta' 50 jum.

Rat in-nota tal-attrici tas-6 ta' Frar 2003 fejn prezentat l-affidavit taghha stess (fol 24 sa 26).

Rat il-verbal tat-12 ta' Frar 2003 fejn deher il-konvenut li nforma lil Qorti ma qabbadx avukat. Il-Qorti idderigiet lill-konvenut biex ikellem avukat. Dr Leslie Cuschieri ghall-attrici prezenti ddikjara li dwar l-access tal-minuri ma jidhirx li hemm problema, u li l-partijiet qed ighixu separatament f'postijiet mikrija, u li dwar mobbli hadd mhu

qed jippretendi xejn. Il-konvenut jiddikjara meta mistoqsi mill-Qorti li bhalissa dizokkupat, u li sa 4 xhur ilu kien jahdem ma C & B Polidano Ltd. L-attrici ddikjarat ukoll li mhux qed titlob manteniment ghaliha minghand il-konvenut. Il-partijiet qablu li jiltaqghu fil-mori tad-differiment biex jippruvaw jitransigu.

Rat il-verbal tat-13 ta' Marzu 2003 fejn Dr Leslie Cuschieri ghall-attrici ddikjara li l-konvenut ma jidhirx li kellem avukat u lanqas avvicinah, u talab li l-kawza tmur ghas-sentenza. Il-kawza giet differita ghas-sentenza ghat-3 t'April 2003.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

(A) PROVI:

Illi fl-affidavit taghha **Josette Zammit** qalet:

"Jien iltqajt ma' Paul meta kelli xi 17-il sena; hu ikbar minni xi 4 xhur. Kont ili nafu snin qabel peress li kien isuq iz-zwiemel ta' zijuwi. Wara xi sena u nofs nohrog mieghu hrigt tqila minnu u ddecidejna li nizzewgu kemm jista' jkun malajr. Izzewwigna fl-10 t'April 1986 u fit-3 ta' Gunju 1986 twielditli t-tifla li semmejniha Catherine, imma din mietet wara xahrejn b'cot-death. Imbaghad fl-4 ta' Dicembru 1988 kellna lil Alfred, fit-22 ta' Frar 1990 kellna lil Melanie, u fil-5 ta' Ottubru 1992 kellna lil Wayne. Dak iz-zmien zewgi kellu mahzen kbir li fih jaghmel u jbiegh il-crisps.

Mat-twelid tat-tifel iz-zghir sirt naf mill-isptar li zewgi kien ghadu kif kellu tifel iehor minn mara ohra, li jisimha Carmen Schieda, illum Carmen Azzopardi. Sirt naf li dan it-tifel semmewh Gerton. Dwar dan inqalghu argumenti kbar bejnietna, u hu ammetta li dan Gerton huwa ibnu (twieled fid-19 ta' Settembru 1992). Qabel dan l-incident qatt ma kellna nkwiet bejnietna. Lil Carmen kont kellimtha

wkoll, u din ftahret li kienet ilha ma' zewgi sa minn meta kont ghadni kif wellidt lil binti Melanie (Frar 1990).

Minn hawn 'il quddiem zewgi beda jsawwatni bla hniena, beda jabbuza mill-haxixa u l-kokaina, u spicca biegh in-negożju li kellu biex isostni l-vizzju li kellu. Sar perikoluz u ghalhekk kelli nitlaq mid-dar bit-tfal b'kollox u morna Dar Merhba Bik. Huwa kien anke tressaq il-Qorti u nstab hati in konnessjoni mad-droga. Barra milli jabbuza mid-droga beda anke jisker u ghalhekk ma kontx inhallieh jiehu t-tfal mieghu. Imbaghad ghamel programm ta' riabilitazzjoni u qbilna li jien nerga' lura fid-dar taz-zwieg bit-tfal u hu mar jghix go dar f'Hal Qormi ma' Carmen Schieda. Huwa qatt m'ammetta li qed jghix ma' din l-istess mara li minnha kellu tarbija (jigifieri Carmen), izda dwar dan m'hemm dubju ta' xejn, tant li jien rajthom kemm-il darba deklin flimkien f'din id-dar, u hafna nies jafu b'dan il-fatt. Zewgi saħansitra jsuq il-karozza tagħha, u meta jittardja biex imur għandha d-dar fil-ghaxija, hija ccempilli biex tara jkunx għandi.

Nikkalkola li ilna 5 snin ma ngħixux flimkien. Zewgi spicca jagħmel hafna xogħlijiet differenti, skond x'jinzerta; naf li jobrox hitan fuq il-fil, iqieghed il-madum, jiksi u jbajjad, izda dejjem bla ktieb tax-xogħol. Naturalment huwa ma jammettix li jahdem. Kemm jaqla' ma nistax ngħid, izda naf li jahdem regolarment u naf b'okkazjoni fejn wahda mara li għamlilha bicca xogħol ta' 10 t'ijiem zammilha Lm200. Zewgi lili ma jtini xejn flus, la għalija u l-anqas għal uliedna, u dejjem nara kif ser niddubbaw bl-ghajnuna socjali li nircievi.

Lit-tfal zewgi jigi jarahom meta jfettillu. Normalment jigi darba iva u darba le. Daqqa jdum 5 minuti, u daqqa jdum nofs siegħa; kien hemm xi okkazzjonijiet ohra li dam iktar, ngħidu aħna xi 3 siegħat, izda rari. Sa fejn naf jien zewgi m'ghadux fuq id-droga, izda minn zmien għal zmien għadu jisker. Huwa għadu jghix ma' Carmen, illum Azzopardi, u għandhom magħhom lil bint Carmen ta' xi 18-il sena li hija kellha mir-ragel tagħha, u lit-tifel Gerton li hija kellha minn zewgi.

Il-post fejn nghix fih jien huwa l-post li konna nghixu fih bhala mizzewgin flimkien. Dan qiegħed b'kera fuq ismi. Zewgi qiegħed kuntent fejn qed jghix mal-mara l-ohra, u tul dawn is-snin kull ma ried jiehu mid-dar hadu. Għalhekk ngħid li zewgi m'ghandu ebda interess f'dak li baqa' fid-dar tiegħi, la għamara u la xejn. Imbagħad dawn l-aħhar snin kull ma kien ikollna bzonn għad-dar kont nixtri jien b'dak li kien jirnexxieli nwarrab mis-social service, izda dan bi tbatija kbira għaliex is-social service bil-kemm isservini biex nghixu. Fiz-zwieg l-unika proprjeta' li kellna kienu d-dar u l-mahzen tal-crisps li semmejt, izda t-tnejn b'kera. Il-mahzen issa zewgi għaddih lil haddiehor u tiegħu ha xi rigal sewwa, izda jien ma hadt xejn minn dawn il-flus. Tul iz-zwieg ukoll, zewgi xtara diversi karozzi: kellna van Dutch, Honda CRX, Mazda 323 gdida, u van iehor li ma niftakarx ismu. Dawn kollha bieghhom zewgi meta kienu għadhom tajbin, u mill-flus li dahhal jien ma rajt xejn. Jien nippretendi li wara li biegh dawn l-affarijiet kollha u qed jghix tista' tghid fil-lussu, lili għandu jtni somma sewwa, sia biex inkun hadt sehem, u sia biex inkun nista' nixtri bzonnijiet bazici li qed ikolli ngħaddi mingħajrhom għax m'għandix flus.”

(B) APPREZZAMENT TAL-PROVI

Illi din hija kawza fejn l-attrici qed titlob li tisepara minn zewgħa stante li l-istess kien hati versu tagħha ta' adulterju, eccessi, mohqrija, theddid u ngurji gravi w abbandun tad-dar konjugali u dan apparti t-talbiet l-ohra kollha in konnessjoni mas-solita talba għas-separazzjoni legali.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li l-kontendenti zzewgu fl-10 t'April 1996 u kellhom tlett itfal li għadhom illum minorenni, Alfred, Melanie u Wayne – li illum għandhom circa erbatax-il sena, tlettax-il sena u għaxar snin rispettivament u għadhom jirrisjedu ma' l-attrici.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li l-konvenut kellu relazzjonijiet waqt iz-zwieg ma terza persuna fejn anke kellu wild mill-istess, u apparti dan kien hati ta' vjolenza

domestika versu l-attrici u minhabba l-vizzju tad-droga li jidher li qabad kien jimmaltratta lill-istess attrici. Minhabba l-inkwiet li nqala, rakkontat mill-attrici fl-affidavit taghha fuq riportat, jirrizulta li huwa lanqas kien imantni lilha u lil uliedha, u jidher li llum l-istess konvenut qed jghix ma din it-terza persuna u ma ibnu li twieled mill-istess relazzjoni.

Illi minn dan kollu jirrizulta li t-tieni talba attrici ghandha tigi milqugha u ghal fini tal-ewwel talba tistabbilixxi d-data meta l-istess konvenut ghandu jigi kkunsidrat hati tal-firda fis-sena 1998.

Illi kwantu ghat-tielet talba ghax-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti ghandha wkoll tigi milqugha.

Illi dwar ir-raba' talba ghall-likwidazzjoni u divizjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti ma jirrizultax li din hija possibbli peress li m'hemm ebda oggett ta' valur fl-istess komunjonjoni. Il-Qorti zzid tghid li jidher li l-fond matrimonjali "Violetta", 43, Triq l-Iskola, Marsa, jinsab ghand il-kontendenti b'titolu ta' kera, u dan b'applikazzjoni anke ta' **l-artikolu 48 tal-kap 16** ghandu jigi assenjat lill-attrici b'dan li l-kera fuq l-istess post ghandha tghajjat biss lill-attrici, u dan apparti dak li ser jigi pprovdut fid-disa' talba ta' l-istess citazzjoni.

Illi peress li mill-provi jirrizulta li l-minuri dejjem ghexu ma' l-attrici li pprovdiet ghall-manteniment taghhom mill-assistenza socjali li hija tircievi, u minn introjtu iehor, u minhabba cirkostanzi kif fuq pruvati tal-konvenut, din it-talba wkoll ghandha tintlaqa' u l-kura u kustodja ta' l-istess minuri ghandha tigi fdata f'idejn l-attrici fl-interess suprem ta' l-istess minuri.

Illi dwar il-seba' talba peress li ma jirrizultax li l-istess konvenut ghandu xi kwalita ta' ntrojtu, din il-Qorti ma tistax tilqa' din it-talba ghalkemm tirriaferma d-dritt ta' l-attrici proprju u ghan-nom ta' l-istess minuri li tesigi l-manteniment minghand il-konvenut skond id-dettami tal-ligi ta' bzonn u ntrojtu rispettivament.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi t-tmien u d-disa' talba fil-kuntest premess ghandhom ukoll jigu milqugha b'dan li ghandhom jigu applikati kontra l-konvenut d-dispozizzjonijiet ta' l-**artikolu 48 tal-Kap 16** ghar-rigward tat-tmien talba attrici.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi fil-kontumacija tal-konvenut **tilqa' t-talbiet attrici** biss fis-sens hawn deciz, u b'dan illi:-

1. Tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni legali bejn il-kontendenti b'tort uniku tal-konvenut, u dan minhabba li huwa rrenda ruhu hati ta' adulterju, eccessi, mohqrija, theddid u ngurji gravi versu l-attrici w abbandun tad-dar matrimonjali, u ghall-finijiet ta' **l-Artikolu 48 (c) tal-Kodici Civili** tistabbilixxi d-data tas-sena 1998 minn meta l-istess konvenut ghandu jkun ikkunsidrat li kien hati tal-firda;
2. Tawtorizza lill-attrici li tghix separata minn zewgha a *mensa et thoro*;
3. Tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-kontendenti skond **Artikolu 55 tal-Kodici Civili**;
4. Illi peress li mill-provi ma jirrizultax li tali komunjoni tal-akkwisti ghandha xi assi ta' valur (apparti l-kera tal-fond matrimonjali li ser jigi msemmi aktar il-quddiem), din il-Qorti tiddikjara li m'hemm xejn x'jigi likwidat u diviz fl-istess, b'dan pero` li in vista ta' dak fuq premiss l-attrici ghandha tigi assenjata l-kera tal-fond matrimonjali "Violetta", 43, Triq l-Iskola, Marsa, u dan esklussivament. Tordna ghalhekk li tali kera tal-imsemmi fond tinqaleb fuq l-attrici u tordna n-notifika ta' din is-sentenza a spejjez attrici lis-sid tal-istess fond.
5. Tichad din it-talba stante li ma jirrizultax mill-provi li l-attrici ghandha xi beni parafernali li mhux fil-pussess taghha
6. Tordna li l-minuri Alfred, Melanie u Wayne ikunu fil-kura u kustodja esklussiva ta' l-attrici;
7. Tastjeni milli tordna lill-konvenut ihallas lill-attrici irretta alimentarja xierqa w adekwata u dan kemm ghaliha kif ukoll ghal uliedha minuri, u dan peress li mill-provi ma

jirrizultax li l-konvenut ghandu xi forma ta' ntrojt, b'dan pero` li jigi dikjarat li kemm l-attrici proprju u kemm f'isem uliedha ghandha d-dritt ghal tali alimenti fil-parametri dettati mill-ligi, u jibqa' riservat favur l-attrici d-dritt li tressaq tali talba fil-futur.

8. Tilqa' din it-talba u tiddikjara li l-konvenut iddekada mid-drittijiet tieghu elenkati f'**Artikolu 48 subinciz (1) tal-Kodici Civili**, u dan ukoll bl-applikazzjoni ta' **Artikolu 51 ta' l-istess Kodici Civli – tal-Kap 16**;

9. Tawtorizza lil-attrici w uliedha biex *ai termini* ta' **Artikolu 55A tal-Kodici Civili** jirrisjedu fid-dar matrimonjali li ggib l-indirizz "Violetta" 43, Triq l-Iskola, Marsa, u dan esklussivament bl-eskluzjoni tal-konvenut.

Bl-ispejjez ta' din il-procedura, inkluzi dawk tas-Sekond' Awla, kontra l-konvenut.

Moqrija.

-----TMIEM-----